

De toekomst van het OV in Brabant

HET PON

De toekomst van het OV in Brabant

K. Vinckx MSc

L. Verhoeven MSc

Colofon

Het PON heeft dit onderzoek verricht in opdracht van
Provincie Noord-Brabant

Provincie Noord-Brabant

Auteurs

Koen Vinckx
Loet Verhoeven

PON publicatienummer

18-17 / 81395

Datum

augustus 2018

© 2018 Het PON

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het PON. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld. Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van het PON. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan het PON geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon.nl

Inhoudsopgave

1	Achtergrond onderzoek en respons	1
2	Resultaten Brabantpanel	3
Bijlage A:	Tabel 12 In welke gevallen reis je met het OV? ‘Anders, namelijk’	19
Bijlage B:	Tabel 13 Wat is jouw voornaamste reden om met het OV te reizen? ‘Anders, namelijk’	20
Bijlage C:	Tabel 17 Wanneer zou je van het OV gebruik maken bijvoorbeeld als vervanging van de auto? ‘Anders, namelijk’	21

1 Achtergrond onderzoek en respons

Op 18 juni 2018 hebben we aan 3.341 panelleden een uitnodiging verstuurd voor deelname aan het onderzoek over de toekomst van het OV (in brede zin) in Brabant. In totaal hebben 774 panelleden de vragenlijst ingevuld (23%). De resultaten zijn gecorrigeerd voor de achtergrondkenmerken leeftijd, geslacht en opleidingsniveau omdat deze niet overeenkomen met de werkelijke verdeling in Brabant. De (gewogen) resultaten zijn voor wat betreft deze achtergrondkenmerken representatief voor Brabant. Alle percentages die in deze rapportage zijn opgenomen, betreffen de gewogen en dus naar leeftijd, geslacht en opleiding gecorrigeerde gegevens.

Tabel a Respons naar geslacht

Geslacht	N	%
Vrouw	284	37
Man	483	62
Onbekend	7	1
Totaal	774	100

Tabel b Respons naar leeftijd

Leeftijd	N	%
16-29 jaar	75	10
30-39 jaar	28	4
40-49 jaar	107	14
50-64	247	32
65+	303	39
Onbekend	17	2
Totaal	774	100

Tabel c Respons naar opleidingsniveau

Opleidingsniveau	N	%
Laag	75	10
Midden	242	31
Hoog	427	55
Onbekend	30	4
Totaal	774	100

2 Resultaten Brabantpanel

Tabel 1 Wat is je hoofd dagbesteding? (N = 774)

	%
Werk	43
Studie	20
Huishouden	19
Anders, namelijk	18

De grootste groep respondenten (43%) geeft aan dat hun hoofd dagbesteding werken is.

Tabel 2 Kun je per doel aangeven van welk(e) vervoersmiddel(len) je gebruikt maakt? (N = 774)
Meerdere antwoorden mogelijk.

	N	auto (%)	motor (%)	openbaar vervoer (%)	scooter / brommer (%)	fiets (%)
School/studie	135	9	0	22	2	12
Werk	462	42	0	14	3	37
Familie	753	80	2	22	3	48
Recreatief	761	69	2	41	5	71

*Antwoordcategorieën tellen niet op tot 100%.

Respondenten gebruiken om naar school te gaan het vaakst het Openbaar Vervoer (22%). Om naar werk en familie te gaan gebruiken de respondenten het vaakst de auto, respectievelijk 42% en 80%. Voor recreatief gebruik maken respondenten het vaakst gebruik van de fiets (71%).

Tabel 3 Geef per vervoersmiddel aan hoe vaak je hier gemiddeld per week gebruik van maakt

	N	nooit (%)	minder dan 1 dag per week (%)	1 dag per week (%)	2-3 dagen per week (%)	4-5 dagen per week (%)	6-7 dagen per week (%)
Auto	694	1	11	15	30	20	24
Motor	28	1	78	12	9	0	0
Openbaar vervoer	385	2	40	15	11	28	4
Scooter/brommer	22	8	41	11	10	5	25
Fiets	602	0	8	7	28	21	35

De fiets en auto worden door de respondenten het vaakst gebruikt. Respectievelijk 84% en 74% geeft aan tenminste 2-3 dagen per week hiervan gebruik te maken.

Tabel 4 Frequentie OV gebruik naar leeftijdscategorieën (%)

	N	16-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-64 jaar	65-75 jaar	75+
Nooit	5	0	0	0	4	0	33
Minder dan 1 dag per week	202	7	52	64	61	68	42
1 dag per week	53	8	35	11	10	25	8
2-3 dagen per week	48	14	3	11	18	7	0
4-5 dagen per week	59	62	10	11	6	0	17
6-7 dagen per week	10	9	0	2	1	0	0

We zien dat met name jongeren wekelijks gebruik maken van het OV (93%), dit percentage neemt met leeftijd af.

Tabel 5 Van welke combinatie van vervoersmiddelen tijdens één reis maak je wel eens gebruik? (N = 773)
Meerdere antwoorden mogelijk

	%
Auto/motor en openbaar vervoer	23
Fiets en openbaar vervoer	39
Scooter/brommer en openbaar vervoer	3
Ik maak geen gebruik van een combinatie van vervoersmiddelen	41
Anders, namelijk	5

De combinatie fiets en openbaar vervoer wordt het vaakst gemaakt (39%). Daarnaast geeft 41% van de respondenten aan geen gebruik te maken van een van de voorgestelde combinaties van vervoersmiddelen. De respondenten die aangeven van een andere combinatie van vervoersmiddelen gebruik te maken, maken voornamelijk gebruik van de combinatie auto en fiets.

Tabel 6 Als ik naar mijn werk of studie reis, dan reis ik voor het grootste deel van de afstand (N = 407*)

	%
Met de auto	41
Met de motor	0
Met het openbaar vervoer	32
Met de scooter/brommer	0
Met de fiets	23
Lopend	4

* Deze vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die bij vraag 1 hebben aangegeven dat 'Werk' of 'Studie' hun hoofd dagbesteding is.

De grootste groep respondenten (41%) geeft aan het grootste deel van de reisafstand naar werk of studie af te leggen met de auto, gevolgd door 32% met het OV en 23% met de fiets. In tabel 7 zien we dat met name voor werk als bestemming vaak de auto gebruikt wordt voor het grootste deel van de reisafstand, voor studie wordt het vaakst voor OV gekozen.

Tabel 7 Als ik naar mijn werk of studie reis, dan reis ik voor het grootste deel van de afstand, uitgesplitst naar werk of studie

%	N	werk	studie
Met de auto	196	57	7
Met de motor	0	0	0
Met het openbaar vervoer	89	11	78
Met de scooter/brommer	2	0	1
Met de fiets	104	27	14
Lopend	16	5	0

Tabel 8 De belangrijkste reden voor gebruik van de auto is voor mij (N = 196*)

	%
De kosten van mijn reis	2
De reisafstand	15
De reistijd	31
Het weer (regen, wind, et cetera)	2
Ik breng of haal kinderen	2
Ik heb afspraken op verschillende locaties	13
Ik vervoer (werk)spullen	5
Ik wil comfort tijdens het reizen	2
Ik wil privacy	2
Puur gemak	14
Anders, namelijk	12

* Deze vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die bij vraag 5 hebben aangegeven dat zij het grootste deel van de afstand met de auto reizen.

De drie belangrijkste redenen voor gebruik van de auto zijn volgens de respondenten de reistijd (31%), de reisafstand (15%) en puur gemak (14%). 12% van de respondenten geeft aan omwille van een andere reden gebruik te maken van de auto. De voornaamste reden die genoemd wordt is dat er geen openbaar vervoer mogelijk is.

Omdat geen enkele respondent gebruik maakt van de motor voor het afleggen van het grootste deel van de reisafstand naar studie of werk, is hier geen tabel opgenomen met belangrijkste redenen voor gebruik van de motor.

Tabel 9 De belangrijkste reden voor gebruik van het openbaar vervoer is voor mij (N = 89)

	%
De kosten van mijn reis	45
De reisafstand	10
De reistijd	2
Het mijden van files	5
Het weer (regen, wind, et cetera)	4
Reistijd kunnen benutten voor werk/andere activiteiten	6
Ik wil comfort tijdens het reizen	4
Mijn werkgever verplicht mij om het OV te reizen	6
Anders, namelijk	18

* Deze vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die bij vraag 5 hebben aangegeven dat zij het grootste deel van de afstand met het openbaar vervoer reizen.

De belangrijkste reden voor gebruik van het Openbaar Vervoer is volgens de respondenten de kosten van hun reis (45%). 18% van de respondenten geeft aan van het openbaar vervoer gebruik te maken vanwege een andere reden. De voornaamste reden die genoemd wordt is het bezitten van een studenten reisproduct.

Slechts twee respondenten leggen het grootste deel van hun reisafstand naar werk/studie af met een scooter/brommer. Zij noemen de reistijd als belangrijkste reden.

Tabel 10 De belangrijkste reden voor gebruik van de fiets is voor mij (N = 104)

	%
De kosten van mijn reis	7
De reisafstand	33
De reistijd	8
Het milieu	2
Ik wil privacy	0
Mijn fitheid	36
Puur gemak	11
Anders, namelijk	4

* Deze vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die bij vraag 5 hebben aangegeven dat zij het grootste deel van de afstand met de fiets reizen.

De twee belangrijkste redenen voor gebruik van de fiets zijn volgens de respondenten hun fitheid (38%) en de reisafstand (33%).

Tabel 11 De belangrijkste reden om lopend te gaan is voor mij (N = 16)

	%
De kosten van mijn reis	0
De reisafstand	25
De reistijd	2
Het milieu	0
Mijn fitheid	44
Puur gemak	6
Anders, namelijk	23

* Deze vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die bij vraag 5 hebben aangegeven dat zij het grootste deel van de afstand lopend reizen.

De twee belangrijkste redenen om lopend te gaan zijn volgens de respondenten (NB: N=16) hun fitheid (44%) en de reisafstand (25%). 23% van de respondenten geeft aan lopend te gaan vanwege een andere reden. De voornaamste reden die genoemd wordt is dat deze respondenten vanaf thuis werken.

Tabel 12 In welke gevallen reis je met het OV? (N = 385*) Meerdere antwoorden mogelijk

	%
Als ik naar mijn werk/studie ga	44
Als ik naar het stadscentrum moet	54
Alleen als mijn auto stuk is	4
Als ik wil werken tijdens de reis	9
Als de locatie makkelijk bereikbaar is met het OV	65
Anders, namelijk	21

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die hebben aangegeven gebruik te maken van het OV.

Respondenten reizen het vaakst met het OV als de locatie makkelijk bereikbaar is met het OV (65%). Naar het stadscentrum moeten (54%) en naar het werk/studie moeten (44%) worden daarnaast als reden gegeven voor het reizen met het OV.

Tabel 13 Wat is jouw voornaamste reden om met het OV te reizen? (N = 383*)

	%
Het wordt gestimuleerd door mijn werk	5
Het OV is gemak(kelijker)	9
Ik wil geen auto rijden	7
Ik heb geen rijbewijs	15
Geen parkeermoeilijkheden/parkeerkosten	6
Ik heb geen alternatief	13
Het OV is duurzamer dan met de auto	21
Anders, namelijk	24

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die hebben aangegeven gebruik te maken van het OV.

De grootste groep respondenten geeft aan om een andere reden dan hier genoemd te reizen met het OV (41%). Daarnaast is het feit dat het OV duurzamer is dan de auto (21%) en het ontbreken van een rijbewijs (15%) relatief vaak genoemd als voornaamste reden om met het OV te reizen.

Tabel 14 OV is duurzamer dan met de auto, uitgesplitst naar Brabanders die voor werk met OV reizen en Brabanders die recreatief met OV reizen (%)

	naar werk met OV	recreatief met OV
N	20	77
Het OV is duurzamer dan met de auto (%)	11	21

We zien dat mensen die recreatief met OV reizen vaker dan mensen die voor werk met OV reizen aangeven als voornaamste reden dat het OV duurzamer is dan met de auto.

Tabel 15 Geef aan in hoeverre je het (on)eens bent met de volgende stellingen over het reizen met het Openbaar Vervoer (N = 383*)

	(helemaal) oneens (%)	neutraal (%)	(helemaal) eens (%)
Ik vind het een veilige vervoerswijze	3	12	85
Ik vind het comfortabel	11	23	66
Het is snel waardoor ik tijd win	41	35	24
Ik vind het gemakkelijk	12	18	69
Ik heb zekerheid dat ik op tijd aankom	47	32	20
Ik heb volledige privacy tijdens mijn reis	60	26	14
Er is voldoende keuze vrijheid van vervoersmiddelen	28	35	37
De kosten van mijn reis zijn acceptabel	27	24	50
Ik vind het een duurzame manier van reizen	5	23	72

*Deze vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die hebben aangegeven gebruik te maken van het OV.

De meeste respondenten die gebruik maken van het OV zijn het (helemaal) eens met de stellingen dat het OV een veilige vervoerswijze is (85%), dat het een duurzame manier van reizen is (72%), en dat het reizen met het Openbaar Vervoer gemakkelijk is (69%). Men is het relatief vaak (helemaal) oneens met de stellingen dat je volledige privacy hebt tijdens je reis (60%), dat je zekerheid hebt dat je op tijd aankomt (47%), en dat het reizen met het Openbaar Vervoer snel is waardoor je tijd wint (41%).

Tabel 16 Geef aan in hoeverre je het (on)eens bent met de volgende stellingen over het reizen met het Openbaar Vervoer, uitgesplitst naar type gebruiker (N = 383*)

Ik heb zekerheid dat ik op tijd aankom	(helemaal) oneens (%)	neutraal (%)	(helemaal) eens (%)
Automobilist	49	32	19
OV gebruiker	49	30	22
Fietser	46	33	21

Als we kijken naar de stelling 'ik heb zekerheid dat ik op tijd aankom' zien we nauwelijks verschil tussen de verschillende type gebruikers.

Tabel 17 Wanneer zou je van het OV gebruik maken bijvoorbeeld als vervanging van de auto? (N = 771)

	%
Goedkoper tarief	26
Meer comfort	5
Deur tot deur vervoer	30
Flexibele werktijden	2
Zekerheid van de reis	11
Ik reis altijd met OV/nooit met de auto	9
Anders, namelijk	17

Respondenten geven aan dat de mogelijkheid van deur tot deur vervoer de belangrijkste reden zou zijn om van het OV gebruik te maken bijvoorbeeld als vervanging van de auto (30%). Een goedkoper tarief wordt ook door veel respondenten als potentiële reden genoemd (26%).

Tabel 18 Wanneer zou je van het OV gebruik maken bijvoorbeeld als vervanging van de auto?
Uitgesplitst naar type gebruiker

	automobilist	OV gebruiker	fietser
N	691	383	599
Goedkoper tarief	25	28	27
Meer comfort	4	7	5
Deur tot deur vervoer	35	12	27
Flexibele werktijden	1	4	3
Zekerheid van de reis	12	17	13
Ik reis altijd met OV/nooit met de auto	3	23	9
Anders, namelijk	20	10	16

* Motorrijder en scootrijder zijn vanwege de kleine N niet meegenomen.

We zien dat het voor automobilisten¹ vooral van belang is dat het OV van deur tot deur vervoer zou moeten bieden om het als vervanging van de auto te nemen. Dit geldt ook voor de huidige fietsers. De huidige OV-gebruiker geeft relatief vaak aan altijd met OV/nooit met de auto te reizen.

Van de groep frequente automobilisten geldt vooral dat de automobilisten die naar school gaan met de auto, gebruik zouden willen maken van OV ter vervanging van de auto als de zekerheid van de reis gegarandeerd wordt.

Tabel 19 Dit vind ik belangrijk tijdens mijn reis (N = 765)

	(helemaal) oneens (%)	neutraal (%)	(helemaal) eens (%)
Een goede service ervaren, daarvoor ben ik best bereid om meer te betalen	27	43	30
Om onderweg te kunnen werken	34	39	27
Alleen te kunnen reizen	32	43	25
De mogelijkheid om privé te kunnen bellen tijdens mijn reis	52	31	17
Rust te pakken tijdens het file rijden	26	42	32
Mijn reis zo milieuvriendelijk mogelijk maken, daarvoor ben ik best bereid meer te betalen	29	44	27

Respondenten hebben niet zo'n uitgesproken mening over de genoemde stellingen. Rust kunnen pakken tijdens het file rijden wordt door de grootste groep respondenten als belangrijk aangemerkt (32%).

¹ We noemen iemand automobilist, OV-gebruiker of fietser indien hij/zij tenminste een keer per week gebruik maakt van auto, OV of fiets.

Tabel 20 Dit vind ik belangrijk tijdens mijn reis, uitgesplitst naar type gebruiker

(Helemaal) eens (%)	automobilist	OV gebruiker	fietser
N	686	380	595
Een goede service ervaren, daarvoor ben ik best bereid om meer te betalen	31	26	33
Om onderweg te kunnen werken	25	41	27
Alleen te kunnen reizen	23	31	22
De mogelijkheid om privé te kunnen bellen tijdens mijn reis	17	25	15
Rust te pakken tijdens het file rijden	32	33	34
Mijn reis zo milieuvriendelijk mogelijk maken, daarvoor ben ik best bereid meer te betalen	24	31	31

* Motorrijder en scootrijder zijn vanwege de kleine N niet meegenomen.

We zien dat de frequente OV-gebruiker het vaker van belang vindt om onderweg te kunnen werken en dat de automobilist iets minder geneigd is een zo milieuvriendelijk mogelijke reis te maken en minder bereid is daar meer voor te betalen.

Tabel 21 De volgende stellingen gaan over het OV. Geef hierbij aan of je het eens of oneens bent (N = 763)

	eens (%)	oneens (%)
Het OV sluit goed aan bij mijn reisbehoeften	42	58
Met het OV doe ik er langer over, maar ik kom wel vaker aan op de afgesproken tijd	34	66
Het OV in Nederland is te duur	74	26
Stadscentra zijn het best bereikbaar met het OV	77	23
Ik vind het OV duurzamer dan de auto	75	25

Ongeveer drie kwart van de respondenten vindt het OV in Nederland te duur, het OV duurzamer dan de auto, en dat de stadscentra het best bereikbaar zijn met het OV. Voor iets meer dan de helft van de respondenten geldt dat het OV niet goed aansluit bij de reisbehoeften.

Tabel 22 De volgende stellingen gaan over het OV. Geef hierbij aan of je het eens of oneens bent, uitgesplitst naar frequentie OV gebruik (N = 379)

Eens (%)	nooit	minder dan 1 dag per week	1 dag per week	2-3 dagen per week	4-5 dagen per week	6-7 dagen per week
Het OV sluit goed aan bij mijn reisbehoeften	0	47	81	67	84	75
Met het OV doe ik er langer over, maar ik kom wel vaker aan op de afgesproken tijd	75	46	43	51	44	56
Het OV in Nederland is te duur	38	79	78	88	55	63
Stadscentra zijn het best bereikbaar met het OV	43	90	91	87	51	81
Ik vind het OV duurzamer dan de auto	86	86	79	85	85	94

We zien dat mensen die nooit of weinig gebruik maken van het OV minder vaak van mening zijn dat het OV goed aansluit bij de reisbehoeften. Daarnaast zien we dat mensen die vaak gebruik maken van OV minder vaak van mening zijn dat het OV te duur is (dit kan mogelijk verklaard worden door abonnementen).

Kijken we specifiek naar de stelling 'Met het OV doe ik er langer over, maar ik kom wel vaker aan op de afgesproken tijd', dan zien we dat men het hier in concessiegebied Zuidoost-Brabant wat minder vaak mee eens is (naar stedelijkheid nemen we weinig verschillen waar).

Tabel 23 De volgende stellingen gaan over het OV. Geef hierbij aan of je het eens of oneens bent, uitgesplitst naar concessiegebied (N = 756)

Eens (%)	West-Brabant	Oost-Brabant	Zuidoost-Brabant
Met het OV doe ik er langer over, maar ik kom wel vaker aan op de afgesproken tijd	33	39	28

Tabel 24 De volgende stellingen gaan over het OV. Geef hierbij aan of je het eens of oneens bent, uitgesplitst naar stedelijkheid (N = 756)

Eens (%)	zeer sterk stedelijk	sterk stedelijk	matig stedelijk	weinig stedelijk	niet stedelijk
Met het OV doe ik er langer over, maar ik kom wel vaker aan op de afgesproken tijd	32	33	41	33	32

Tabel 25 Maak je wel eens gebruik van deelconcepten? (N = 759)

	%
Ja, ik maak wel eens gebruik van deelfietsen (bijvoorbeeld OV-fiets) en / of een deelauto (bijvoorbeeld Greenwheels)	10
Nee, ik heb dit nog nooit gebruikt, maar zou dit in de toekomst misschien wel gaan gebruiken	29
Nee, ik heb dit nog nooit gebruikt en zie voor de toekomst ook geen toegevoegde waarde om dit te gaan gebruiken	56
Anders, namelijk	4

De meerderheid van de respondenten (56%) maakt geen gebruik van deelconcepten en ziet voor de toekomst geen toegevoegde waarde om dit te gaan gebruiken.

In Oost-Brabant is het gebruik als ook het potentiële gebruik van deelconcepten wat groter dan in de andere gebieden. Met name in West ziet men hier niets in. In de zeer stedelijke gebieden wordt meer gebruik gemaakt van deelconcepten, in de minder stedelijke gebieden lijkt hiervoor de potentie iets hoger, al geeft daar ook een hoger percentage aan hier voor de toekomst niets in te zien. Qua leeftijd zien we vooral dat het gebruik en potentie onder jongeren hoger is dan onder ouderen.

Tabel 26 Maak je wel eens gebruik van deelconcepten? Uitgesplitst naar concessiegebied (N = 752)

	West-Brabant	Oost-Brabant	Zuidoost-Brabant
Ja, ik maak wel eens gebruik van deelfietsen (bijvoorbeeld OV-fiets) en/of een deelauto (bijvoorbeeld Greenwheels)	7	13	10
Nee, ik heb dit nog nooit gebruikt, maar zou dit in de toekomst misschien wel gaan gebruiken	27	34	29
Nee, ik heb dit nog nooit gebruikt en zie voor de toekomst ook geen toegevoegde waarde om dit te gaan gebruiken	61	49	56
Anders, namelijk	6	4	4

Tabel 27 Maak je wel eens gebruik van deelconcepten? Uitgesplitst naar stedelijkheid (N = 752)

	zeer sterk stedelijk	sterk stedelijk	matig stedelijk	weinig stedelijk	niet stedelijk
Ja, ik maak wel eens gebruik van deelfietsen (bijvoorbeeld OV-fiets) en/of een deelauto (bijvoorbeeld Greenwheels)	16	9	17	4	2
Nee, ik heb dit nog nooit gebruikt, maar zou dit in de toekomst misschien wel gaan gebruiken	25	32	27	31	31
Nee, ik heb dit nog nooit gebruikt en zie voor de toekomst ook geen toegevoegde waarde om dit te gaan gebruiken	58	54	49	61	67
Anders, namelijk	1	6	7	4	0

Tabel 28 Maak je wel eens gebruik van deelconcepten?, uitgesplitst naar leeftijd (N = 746)

	16-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-64 jaar	65+
Ja, ik maak wel eens gebruik van deelfietsen (bijvoorbeeld OV-fiets) en/of een deelauto (bijvoorbeeld Greenwheels)	16	17	9	6	7
Nee, ik heb dit nog nooit gebruikt, maar zou dit in de toekomst misschien wel gaan gebruiken	43	47	20	25	19
Nee, ik heb dit nog nooit gebruikt en zie voor de toekomst ook geen toegevoegde waarde om dit te gaan gebruiken	39	33	69	65	67
Anders, namelijk	3	3	2	5	8

Tabel 29 Wat geeft voor jou de doorslag om (toch) ook in de toekomst gebruik te maken van een deelauto? (N = 762)

	%
Ruim voldoende aanbod van deelauto's	10
Eenvoudige reservering	4
Lagere kosten	20
Kortere reistijd	5
Minder lokaal OV	2
Niets	55
Anders, namelijk	4

De meerderheid van de respondenten (55%) wil ook in de toekomst geen gebruik maken van een deelauto. Een vijfde van de respondenten geeft aan dat lagere kosten voor hen wel de doorslag zou geven. 4% van de respondenten geeft aan vanwege een andere reden in de toekomst gebruik te maken van een deelauto. De voornaamste reden die genoemd wordt is dat een deelauto dichtbij beschikbaar moet zijn.

Tabel 30 Welke van de volgende reisplanners gebruik je? (N = 762) Meerdere antwoorden mogelijk

	%
9292OV	56
Google Maps	47
NS Reisplanner	55
ANWB Reisplanner	26
Apple Maps (via bijvoorbeeld iPhone of iPad)	12
Anders, namelijk	6
Geen	9

Meer dan de helft van de respondenten maakt gebruik van 9292OV (56%) en de NS Reisplanner (55%). Ook Google Maps wordt door ongeveer de helft van de respondenten gebruikt (47%).

Tabel 31 Zijn er zaken die je mist bij je huidige reisplanners? (N = 762) Meerdere antwoorden mogelijk

	%
Weeromstandigheden	8
Actuele file informatie en vertragingen	23
Breed aanbod (denk aan deel-fietsen en auto's)	10
Koppeling met mijn agenda	6
Een van deur tot deur geplande reis	11
Een betaalfunctionaliteit voor alle verschillende reismogelijkheden en vervoerswijzen	12
Anders, namelijk	5
Nee, ik mis niets aan de reisplanners	55

De meerderheid van respondenten (55%) geeft aan niks te missen bij hun huidige reisplanners. Bijna een kwart van de respondenten (23%) mist actuele informatie over files en vertragingen in hun reisplanners.

De frequente OV-gebruiker mist vaker actuele file/vertraginginformatie en een breder aanbod, de automobilist en fietser missen vaker niets in de huidige reisplanners.

Tabel 32 Zijn er zaken die je mist bij je huidige reisplanners? Meerdere antwoorden mogelijk. Uitgesplitst naar type gebruiker

	automobilist	OV gebruiker	fietser
N	683	379	593
Weeromstandigheden	7	10	8
Actuele file informatie en vertragingen	24	35	25
Breed aanbod (denk aan deelfietsen en -auto's)	10	15	12
Koppeling met mijn agenda	5	11	6
Een van deur tot deur geplande reis	12	12	10
Een betaalfunctionaliteit voor alle verschillende reis-mogelijkheden en vervoerswijzen	11	13	10
Anders, namelijk	5	9	5
Nee, ik mis niets aan de reisplanners	57	40	54

* Motorrijder en scooterrijder zijn vanwege de kleine N niet meegenomen.

Tabel 33 Vind je dat de overheid verantwoordelijk is voor het beschikbaar zijn/aanbieden van mobiliteit op elke locatie in Brabant? (N = 759)

	%
Ja, maar dit hoeft geen bus te zijn en hier mogen extra kosten voor de reiziger aan verbonden zijn	21
Ja, op elke locatie in Brabant moet mobiliteit beschikbaar zijn tegen relatief lage kosten voor de reiziger (waardoor wel minder aanbod geboden kan worden in verband met de overheidskosten)	48
Nee, de overheid moet zich juist niet meer bezighouden met diensten, alleen met infrastructuur.	16
Nee, alleen de grote reizigersstromen binnen steden en tussen (grote) dorpskernen	11
Anders, namelijk	4

Bijna de helft van de respondenten (48%) is van mening dat op elke locatie in Brabant mobiliteit beschikbaar moet zijn tegen relatief lage kosten, ook als hierdoor minder aangeboden kan worden i.v.m. overheidskosten. Over het algemeen zien we dat een ruime meerderheid (69%) de overheid verantwoordelijk vindt voor het beschikbaar stellen van mobiliteit in Brabant.

Naar leeftijd, opleidingsniveau en huidige voornaamste vervoerswijze nemen we slechts marginale verschillen waar in bovengenoemde stellingen. In Zuidoost-Brabant is men minder vaak van mening dat de overheid verantwoordelijk is voor het aanbieden van mobiliteit op elke locatie in Brabant, daar is men vaker van mening dat de overheid zich juist niet meer moet bezighouden met diensten, maar alleen met infrastructuur. In niet stedelijke gebieden is de behoefte groter dat de overheid overal mobiliteit beschikbaar stelt.

Tabel 34 Vind je dat de overheid verantwoordelijk is voor het beschikbaar zijn/aanbieden van mobiliteit op elke locatie in Brabant? Uitgesplitst naar concessiegebied (N = 752)

	West-Brabant (N=190)	Oost-Brabant (N=355)	Zuidoost-Brabant (N=207)
Ja, maar dit hoeft geen bus te zijn en hier mogen extra kosten voor de reiziger aan verbonden zijn	24	25	15
Ja, op elke locatie in Brabant moet mobiliteit beschikbaar zijn tegen relatief lage kosten voor de reiziger (waardoor wel minder aanbod geboden kan worden i.v.m. de overheidskosten)	49	47	48
Nee, de overheid moet zich juist niet meer bezighouden met diensten, alleen met infrastructuur.	15	12	21
Nee, alleen de grote reizigersstromen binnen steden en tussen (grote) dorpskernen	7	12	12
Anders, namelijk	6	4	5

Tabel 35 Vind je dat de overheid verantwoordelijk is voor het beschikbaar zijn / aanbieden van mobiliteit op elke locatie in Brabant? Uitgesplitst naar stedelijkheid (N = 752)

	zeer sterk stedelijk	sterk stedelijk	matig stedelijk	weinig stedelijk	niet stedelijk
Ja, maar dit hoeft geen bus te zijn en hier mogen extra kosten voor de reiziger aan verbonden zijn	18	24	26	20	11
Ja, op elke locatie in Brabant moet mobiliteit beschikbaar zijn tegen relatief lage kosten voor de reiziger (waardoor wel minder aanbod geboden kan worden i.v.m. de overheidskosten)	47	52	41	41	75
Nee, de overheid moet zich juist niet meer bezighouden met diensten, alleen met infrastructuur.	18	13	11	24	4
Nee, alleen de grote reizigersstromen binnen steden en tussen (grote) dorpskernen	12	7	19	8	8
Anders, namelijk	5	4	3	6	2

Vanuit de provincie is de verwachting dat het OV zoals het nu is, de komende jaren flink zal veranderen. Steeds meer alternatieven zullen in de praktijk komen. Denk aan deelauto's- en fietsen, flexibele busdiensten en zelfrijdende shuttletjes. Daarom werken we aan een concept wat alle reismogelijkheden biedt (Mobiliteit als Dienst).

Een reisplanner waar direct een betaalfunctie zit voor alle reismogelijkheden en vervoerswijzen, duidt op een concept dat we 'Mobiliteit als Dienst', ook wel 'Mobility as a Service' in het Engels, noemen. Via één applicatie heb je toegang tot alle manieren waarop je van A naar B kunt komen. De applicatie berekent op basis van je voorkeuren (denk aan lage kosten, hoog comfort, et cetera) je optimale reis.

Mobiliteit als Dienst is nog in ontwikkeling. Het zou zo kunnen zijn dat grote bedrijven hierin een aanbod creëren en zichzelf een monopolie positie verschaffen. De kans bestaat dat kleine aanbieders van diensten dan worden uitgesloten.

Tabel 36 Welke rol vind je dat de overheid in bovenstaande ontwikkelingen moet nemen? (N = 756)

	%
De overheid bepaalt welke diensten worden aangeboden van welke aanbieder	12
De overheid stelt regels en kaders om een monopolie te voorkomen	55
De overheid is slechts een waakhond voor privacy en security zaken	15
Dat is marktwerking: voor goede ideeën is altijd ruimte op de markt (en dus heeft de overheid geen rol)	18

De meerderheid van de respondenten (55%) is van mening dat de overheid regels en kaders moet stellen om een monopolie in het Openbaar Vervoer te voorkomen. Lager opgeleiden zijn minder vaak van mening dat de overheid regels en kaders moet stellen om een monopolie te voorkomen, zij vinden het vaker een marktwerking.

Tabel 37 Welke rol vind je dat de overheid in bovenstaande ontwikkelingen moet nemen? Uitgesplitst naar opleidingsniveau (N = 729)

	Laag	Midden	Hoog
De overheid bepaalt welke diensten worden aangeboden van welke aanbieder	11	13	11
De overheid stelt regels en kaders om een monopolie te voorkomen	44	60	64
De overheid is slechts een waakhond voor privacy en security zaken	18	13	11
Dat is marktwerking: voor goede ideeën is altijd ruimte op de markt (en dus heeft de overheid geen rol)	27	14	13

Tabel 38 Zou je een 'Mobiliteit als Dienst-applicatie' gebruiken? (N = 756)

	%
Ja	53
Nee	47

Ongeveer de helft van de respondenten (53%) zou gebruik maken van een 'Mobiliteit als Dienst-applicatie'. We zien dat jongeren en frequente OV-gebruikers vaker geneigd zijn de applicatie te gebruiken en dat men in West-Brabant en in sterk stedelijke gebieden iets minder heil ziet in de app.

Tabel 39 Zou je een 'Mobiliteit als Dienst-applicatie' gebruiken? Uitgesplitst naar leeftijdscategorieën (N = 743)

%	16-29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-64 jaar	65+
Ja	66	52	57	52	40

Tabel 40 Zou je een 'Mobiliteit als Dienst-applicatie' gebruiken? Uitgesplitst naar concessiegebieden (N = 749)

%	West-Brabant	Oost-Brabant	Zuidoost-Brabant
Ja	46	55	55

Tabel 41 Zou je een 'Mobiliteit als Dienst-applicatie' gebruiken? Uitgesplitst naar stedelijkheid (N = 749)

%	zeer sterk stedelijk	sterk stedelijk	matig stedelijk	weinig stedelijk	niet stedelijk
Ja	43	50	60	56	57

Tabel 42 Zou je een 'Mobiliteit als Dienst-applicatie' gebruiken? Uitgesplitst naar type gebruiker

%	automobilist	OV gebruiker	fietser
N	352	115	326
Ja	54	64	56

Tabel 43 Wat is voor jou de belangrijkste reden om hier gebruik van te maken? (N = 425*)

	%
Ik vind het ideaal om alles op één plaats te kunnen doen	50
Ik kan hier mijn voorkeuren in aangeven	21
Door hier gebruik van te maken houd ik overzicht	24
Ik kan de kosten makkelijk declareren	2
Anders, namelijk	4

* Deze vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die vraag 23 met 'Ja' hebben beantwoord.

Als belangrijkste reden om gebruik te maken van de 'Mobiliteit als Dienst-applicatie' noemen de respondenten dat zij het ideaal vinden om alles op één plaats te kunnen doen (50%). Daarnaast vindt ongeveer een kwart van de respondenten (24%) het fijn dat zij overzicht houden door gebruik te maken van de app, voor een vijfde (21%) geeft het kunnen aangeven van voorkeuren de doorslag.

Tabel 44 Wat is voor jou de belangrijkste reden om hier geen gebruik van te maken? (N = 331*)

	%
Ik kan niet internetbankieren	2
Ik zal überhaupt geen gebruik maken van het OV	24
Ik zie de toegevoegde waarde ervan niet	63
Anders, namelijk	12

* Deze vraag is alleen voorgelegd aan respondenten die vraag 23 met 'Nee' hebben beantwoord.

Respondenten die hebben aangegeven geen gebruik te willen maken van de 'Mobiliteit als Dienst-applicatie', geven als belangrijkste reden hiervoor dat zij de toegevoegde waarde van de app niet zien (63%). 12% van de respondenten geeft aan vanwege een andere reden niet gebruik te maken de App. De voornaamste reden die genoemd wordt is dat niet alles digitaal moet zijn en dat niet iedereen een smartphone heeft.

Tabel 45 Zouden we je mogen benaderen om mee te denken bij de ontwikkeling van mobiliteitsdiensten? (N = 756)

	%
Ja	16
Nee	84

16% van de respondenten geeft aan open te staan om benaderd te worden om mee te denken bij de ontwikkeling van mobiliteitsdiensten.

Bijlage A : Tabel 12 In welke gevallen reis je met het OV? ‘Anders, namelijk’

Genoemde gevallen	Aantal keer
Dagje uit	10
Recreatief	8
Bij familiebezoek	7
Als het te ver is met de fiets	6
Als ik geen auto heb	6
Als ik naar een andere stad moet	5
Ik reis altijd met het OV	4
Grotere afstanden	4
Als bereikbaar met de trein	2
Als het slecht weer is	2
Als ik een glaasje alcohol wil drinken	2
Museumbezoek	2
Naar Schiphol	2
Vrijwilligerswerk	2
Afweging tussen kosten auto-OV en reisduur	1
Alle zakelijke afspraken	1
Alles wat niet mogelijk is lopend (makkelijk bereikbaar of niet)	1
Als ik apart reis van mijn partner en we samen met de auto terug gaan	1
Als ik geen zin heb om te fietsen of het te donker is om op de fiets te gaan	1
Als ik na 9 uur weg kan	1
Als ik om gezondheidsredenen geen auto kan rijden	1
Als ik te moe ben om auto te rijden	1
Als ik voor mijn werk ergens naartoe moet en dit goed met OV bereikbaar is	1
Ben moe geworden van de files	1
Bij slechte weersvoorspellingen en als het ver is	1
In geval van snelweg	1
Keuzedagen	1
Lat woon werk latrelatie andere stad	1
Naar een voetbalwedstrijd	1
Om cultuur te snuiven	1
Stadswandelingen	1
Stedentrips per trein	1
Vakantie en dagje weg	1
Voor een reisje	1
Voor het gemak	1
Ziekenhuisbezoek	1

Bijlage B : Tabel 13 Wat is jouw voor- naamste reden om met het OV te reizen? ‘Anders, namelijk’

Genoemde reden	Aantal keer
Relaxter/rustiger reizen	15
Gratis (studenten) OV-kaart	14
Bereikbaarheid (stadscentrum)	12
Geen last van files	8
Goedkoper	8
Minder reistijd	8
Geen auto beschikbaar	7
Als ik alcohol ga drinken	5
Uitstapjes	5
Dan kan ik werken in OV	4
Comfortabel	3
Langere afstand	2
Als het op dat moment praktischer is	2
Aantrekkelijk	1
Alleen voor studiedagen	1
Als gepensioneerde NS-er maak ik gebruik van vervoersfaciliteiten	1
Gezellig reizen	1
ik ben slechtziend	1
Ik combineer thuiswerken (niet reizen) met OV-reizen en met elektrische auto reizen	1
Ik doe dingen die ik anders niet snel doe	1
Ik moet wel met de auto omdat het lokale OV zeer zeer slecht is en de overheid dit geen prioriteit vindt en er geen geld voor over heeft	1
Ik reis veel met OV in verband met werk (auto's verplaatsen)	1
Meer beweging door fietsen	1
Minder vermoeiend dan met auto	1
OV is sneller qua netto reis/werktijd	1
Overheid betaalt het ov	1
Recreatief	1
Soms zeer nuttig	1
Vrijkaartjes opmaken	1
Weersomstandigheden	1

Bijlage C : Tabel 17 Wanneer zou je van het OV gebruik maken bijvoorbeeld als vervanging van de auto? ‘Anders, namelijk’

Genoemde reden	Aantal keer
Ik zou dit nooit doen	31
Als er meer mogelijkheden/aansluitingen zijn	20
Betere/kortere reistijden	16
Als ik geen auto heb/kan rijden	7
Als ik in stadscentrum moet zijn	7
Als het OV 's nachts/'s ochtends vroeg zou rijden	5
Betere bereikbaarheid	3
Niet in verband met handicap	3
Als het niet anders kan	2
Doe ik al	2
Hogere intensiteit van de vertrektijden	2
Langere afstanden	2
Afhankelijk van reisdoel	1
Afwijkend patroon werk	1
Alleen naar vliegveld	1
Als ik zeker weet dat ze rijden	1
Als ik ergens heen wil waar trams rijden	1
Als ik met mijn bankpas kan reizen	1
Als OV veel klantvriendelijker wordt	1
Auto is voor afstanden die bus en trein niet bereiken	1
Ben chauffeur	1
Betere parkeerfaciliteiten bij stations	1
Betere regeling	1
Bij drankgebruik	1
Geen files	1
Geen stress op de weg	1
Geen zorg over auto	1
Ik weeg nu al af of ik de auto of het OV neem	1
Kan dit niet in verband met eigen zaak	1
Meer toegankelijker word	1
Moeilijk in mijn situatie	1
Niet van toepassing aangezien ik met pensioen ben	1
Niet; auto is vaker voor de bagage (bijvoorbeeld boodschappen) dan voor de kilometers	1
Niet te combineren in mijn huidige baan	1
OV kan nooit tegen auto op wat betreft reistijd en flexibiliteit	1
Parkeren	1
Situatie is anders	1
Tijd, kosten, mogelijkheden	1

Genoemde reden	Aantal keer
Toegankelijk fijnmazig	1
Treinstation in Oosterhout	1
Vergoed door werkgever	1
Wanneer ik altijd mobiel zou zijn, dus zonder chronische ziekte	1
Wanneer ik in een andere situatie kom	1
Woon in buitengebied voor boodschappen deels afhankelijk van autovervoer. Soms openbaar vervoer en een enkele keer combinatie van vervoer bijvoorbeeld auto-trein	1
Woon te ver achteraf	1
Zekerheid van een zitplaats	1

HETPON

HET
PON

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon.nl
www.hetpon.nl